

Ústav germánských studií

Posudek na bakalářskou práci

Terezy Hamákové

na téma

Eine Analyse der Phraseme mit den Komponenten Erde, Feuer, Wasser und Luft im Parallelkorpus InterCorp und in einem deutsch-tschechischen phraseologischen Wörterbuch.

79 stran. ÚGS FF UK 2017.

Předkládaná práce se věnuje oblasti frazeologie, konkrétně jejímu lexikografickému zpracování ve dvojjazyčném slovníku. Autorka si klade za cíl prozkoumat na několika vybraných frazémách, jak jsou zpracovány v překladovém Německo-českém slovníku frazeologizmů a ustálených slovních spojení (Heřman, Blaževá, Goldhahn a kol., 2010; dále DTPW). Slovníkové údaje konfrontuje s autentickými doklady z korpusu InterCorp.

Teoretickou částí práce vystavuje základy, o něž se opírá v práci empirické. Popisuje základní vlastnosti frazémů, konkrétněji se věnuje kontrastivní frazeologii a stylistice. Obě naposledy zmíněná témata jsou pak nejdůležitějším aspektem pozorování u konfrontovaných frazémů. Zdroje pro teoretickou část jsou vybrány vhodně, autorka přejímá pouze informace relevantní k tématu práce, tyto správně cituje nebo na ně odkazuje. Důležité je, že se v množství dostupných informací neztrácí a většina popisovaných fenoménů s prací přímo souvisí. Pokud se literatura v chápání nějakého fenoménu rozchází, uvádí autorka také svůj názor, resp. pojetí, s jakým pracuje v předkládané práci.

V metodologické části správně uvádí vstupní informace o užívaných korpusech a slovnících. I zde je dobře patrné, že veškeré uvedené informace mají přímý vztah k práci. Chvályhodné je, že autorka zdroje nejen popisuje, ale také kriticky hodnotí a poukazuje na možné nedokonalosti, obtíže či omezení, týkající se především práce s korpusem.

V empirické části autorka velmi důkladně analyzuje frazémy s komponenty Erde, Feuer, Wasser a Luft, přičemž předmětem analýz se staly jen ty frazémy, které jsou uvedené v DTPW a zároveň byly nalezeny v německo-české části InterCorpu. Analýzy lze označit za důkladné, argumentace je většinou dobře promyšlená. Nejedná se o pouhý soupis/popis informací ze slovníků a korpusu, jak je tomu mnohdy u bakalářských prací zvykem. Autorka po celou dobu pečlivě sleduje svůj cíl a tím je vyhodnocení překladových ekvivalentů a stylistiky. Nad rozdíly vycházejícími z pozorování obou zdrojů zjevně přemýšlí, popisuje je, poukazuje na nedostatky, navrhuje možnosti lepšího zpracování apod.

Jako velmi podařený lze také vyhodnotit závěr práce, který – na rozdíl o většiny závěrů podobných prací – není pouhým chronologickým shrnutím práce, ale zaměřuje se na syntézu získaných poznatků, opět zcela cíleně z oblasti překladových ekvivalentů a oblasti stylistiky. Jedná se o syntetickou prezentaci výsledků, jež má svou slušnou výpovědní hodnotu. Autorka se zde věnuje zajímavým aspektům svého výzkumu, usouvztažňuje svá pozorování s daty ze slovníků a sekundární literatury, prolíná teorii s empirií, zdravě kriticky nahlíží na získaný materiál, hodnotí a také doporučuje.

Ústav germánských studií

Jazykově je práce napsána slušnou němčinou. Několik drobných chyb je vyznačeno ve výtisku práce. Místy se autorka nevyhnula drobných nedokonalostem (např. na str. 50 špatná velikost písma u jmen překladatelů nebo špatné číslování dokladů z korpusu na str. 39), které lze ale připsat spíše nepozornosti než nevědomosti. Ve snaze o plynulost textu pak také místy používá formulace, které nejsou relevantní, např. na str. 12 – *Eine spezielle Gruppe von Wortverbindungen, die an dieser Stelle ebenfalls nennenswert ist, bilden die sog. Funktionsverbgefüge*. Věta je postavena takto, přestože Funktionsverbgefüge již dále v práci nehrají žádnou roli a informace o jejich existenci tedy bylo možné zcela vynechat. Podobných drobných formulačních neobratností je v práci více a lze je přičíst autorčině nezkušenosti s psaním tohoto druhu práce.

Strukturně je práce členěna vhodně, text je koherentní a návazný. Jedinou výtkou by bylo zařazení výkladu stylistických aspektů a variace do jedné kapitoly (2.4), přestože se zjevně jedná o dva různé fenomény.

K práci bych měla několik doplňujících otázek:

1. V práci uvádíte několik náhledů na termíny frazém a idiom, ale nenalezla jsem zde Váš jednoznačný názor. Je tedy frazém totéž, co idiom, nebo se jedná o dvě různé jednotky?
2. Jak nahlížíte na praxi uvádění frazémů/ekvivalentů frazémů různé stylistické roviny v rámci jednoho slovníkového hesla? Jedná se ještě o ekvivalent, když je příslušný jiné stylistické rovině než frazém výchozí?
A z toho vyplývá obecnější otázka: Jaké nároky by měla splňovat heslová stat' (především překladový ekvivalent a stylistický údaj) v překladovém frazeologickém slovníku?
3. Souhlasíte, že český ekvivalent *strčit za někoho/něco ruku do ohně* je opravdu překladovým ekvivalentem německého *für jn durchs Feuer gehen*?
4. Zdá se Vám v pořádku překlad vět v nedokonavém vidu na str. 42, příklady 12 a 15?
5. Kolik (řádově) bylo frazémů s vybranými komponenty, které jste nezpracovávala, ať už z důvodu toho, že chyběly v jednom ze zdrojových slovníků nebo protože jste k nim nenalezla žádné dokladové věty v korpusu?

Z výše uvedeného vyplývá, že autorka předložila práci na velmi solidní úrovni po formální i obsahové stránce, která svým obsahem, rozsahem i zpracováním jistě dosahuje, ne-li převyšuje nároky kladené na bakalářské práce. Práci tedy **jednoznačně doporučuji** k obhajobě a kvůli různým menším nedostatkům předběžně hodnotím známkou velmi dobře (2). Konečná známka závisí na kvalitě obhajoby.

Mgr. Věra Hejhalová, Ph.D.